

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/6/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316217995
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2316217995.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, vo veci starostlivosti o opatrovankyňu: MUDr. N. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom X. n.o., X. XXX, zastúpená procesným opatrovníkom: X. n.o., X. XXX, zastúpená opatrovníčkou: Ing. Y. I., nar. XX.X.XXXX, bytom E. Y. X, Y., zastúpená: Advokátska kancelária Patassy, s.r.o., so sídlom Trenčianska 47, Bratislava, o návrhu opatrovníčky na schválenie právneho úkonu, o odvolaní opatrovníčky proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 12Ps/33/2016-33 zo dňa 5. októbra 2017 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. návrh opatrovníčky na schválenie právneho úkonu zamietol a výrokom II. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie po citácii § 26, § 27 ods. 1, § 28 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) vecne odôvodnil tým, že súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh opatrovníčky na schválenie právneho úkonu je potrebné zamietnuť, nakoľko súd nemal preukázaný záujem opatrovankyne na schválení tohto právneho úkonu, ktorým by došlo k prevodu finančných prostriedkov z bankového účtu opatrovankyne vo výške 24.285,20 eura v prospech opatrovníčky, ktorá sa domáhala refundácie všetkých výdavkov a nákladov, ktoré uhrádzala namiesto opatrovankyne od roku 2007, kedy sa stala opatrovníčkou, až doposiaľ. S poukazom na ustanovenie § 275 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) opatrovník je povinný svoju funkciu vykonávať riadne bez ohľadu na majetkové pomery opatrovanca a dbať pritom na pokyny súdu. Je nevyhnutné zdôrazniť, že funkcia opatrovníka nie je platenou funkciou, pričom zákon refundáciu výdavkov opatrovníka, ktoré mu vznikli v súvislosti s výkonom opatrovnictva v návrhu uplatnenej forme nepozná. Z uvedeného dôvodu nie je možné schváliť právny úkon, ktorým by došlo k prevodu finančných prostriedkov opatrovankyne v celkovej výške 24.285,20 eura do dispozičnej sféry opatrovníčky, ktorá by si tieto finančné prostriedky ponechala ako refundáciu všetkých výdavkov, ktoré jej vznikli v minulosti v súvislosti s výkonom funkcie opatrovníka. Týmto by došlo k podstatnému rozšíreniu majetku opatrovníčky na úkor opatrovankyne. Súd nespochybňuje to, že opatrovníčka vykonáva svoju funkciu riadne a svedomito, pričom v minulosti preukázateľne mala opodstatnené výdavky v súvislosti s pobytom opatrovankyne v domove sociálnych služieb, keďže dôchodok opatrovankyne nepokryval všetky výdaje v zariadení. Opatrovníčka však nemala povinnosť vynaložiť tieto finančné prostriedky a podieľať sa na výdavkoch opatrovankyne z vlastných zdrojov a pokiaľ tak učinila, bolo to na jej dobrej vôli, resp. mala si uplatniť vhodným spôsobom

svoje nároky priebežne na súde. Toho času súd účelnosť výdavkov opatrovníčky na bežné potreby opatrovankyne preskúmať nedokáže, nakoľko predložené listinné dôkazy sú nepreskúmateľné, pričom niektoré bločky sú už nečitateľné a nie je možné z nich posúdiť, či skutočne ide o výdavky opatrovankyne, a to najmä z dôvodu, že sa zväčša jedná o pokladničné bloky o bežných nákupoch (potraviny, lieky, hygienické potreby, oblečenie, atď.). Rovnako nie je možné zistiť, či sa jednalo o financie opatrovníčky alebo opatrovankyne. Čo sa týka iných než bežných výdavkov (napr. náramkové hodinky, televízor, varná kanvica, vyhotovenie nového pomníka, atď.), opatrovníčka ani tieto nadštandardné plnenia nemusela vynaložiť pokiaľ to možnosti opatrovankyne v tom čase nedovolili. Ďalej je potrebné v tejto súvislosti poznamenať, že aktuálne invalidný dôchodok opatrovankyne pokrýva jej výdavky za pobyt v domove sociálnych služieb, za lieky a osobné potreby s tým, že jej ostáva ešte aj vreckové vo výške 50 eur. Okrem toho disponuje aj so sumou vo výške 494.995,56 eura z predaja svojej nehnuteľnosti. Z uvedeného potom vyplýva, že opatrovníčka nemusí zabezpečovať potreby opatrovankyne zo svojho majetku a hradíť jej výdavky, keďže majetok opatrovankyne na jej potreby, komfort a dôstojný život je postačujúci. Opatrovníčka podanie svojho návrhu zdôvodnila najmä skutočnosťou, že refundáciu nemohla žiadať skôr, nakoľko opatrovankynia disponovala len so svojou nehnuteľnosťou, ktorá bola speňažená len prednedávnom. V danom prípade jediným majetkom väčšej hodnoty opatrovankyne bol jej rodinný dom s pozemkom v Y., ktorý kúpila matka opatrovníčky za kúpnu cenu 495.000 eur. Právny úkon, a to kúpna zmluva zo dňa 3.10.2014 v znení jej dodatku zo dňa 9.11.2015, bola schválená rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 8.12.2015, č.k. 24Ps/20/2014-139. Súd nespochybňuje a ani nemá možnosť preskúmať správnosť citovaného rozsudku súdu, ktorým sa schválil právny úkon, avšak v tejto súvislosti poznamenáva, že opatrovníčka si v tomto konaní uplatňuje aj refundáciu nákladov, ktoré vynaložila v súvislosti s odpredajom nehnuteľnosti opatrovankyne svojej vlastnej matke, pričom sa jedná o vysoké náklady, napríklad správny poplatok vo výške 266 eur, notárske overovanie v súvislosti s kúpnu zmluvou vo výške 25,61 eura, právne služby vo výške vo výške 3.000 eur, čistenie domu a pozemku pre účely predaja vo výške 1.155 eur. Následne matka opatrovníčky cca. osem mesiacov od schválenia právneho úkonu, predala túto nehnuteľnosť údajne za rovnakú kúpnu cenu tretej osobe. Matka opatrovníčky pritom už výdavky v súvislosti s odpredajom tejto nehnuteľnosti v takej výške v akej žiada náhradu opatrovníčka od opatrovankyne nemala, najmä nemala výdavky s čistením domu. Každý vlastník má síce právo nakladať so svojou nehnuteľnosťou podľa svojho vlastného uváženia, pričom súd nepopiera, že tieto výdavky opatrovníčke skutočne aj vznikli bez ohľadu na to, kto nadobudol do vlastníctva nehnuteľnosť opatrovankyne, avšak refundáciu týchto nákladov za odpredaj domu s poukazom na okolnosti prípadu, súd považuje za neetické. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, s prihliadnutím na ochranu záujmov a majetku opatrovankyne a bezodplatnosť funkcie opatrovníka, súd návrh opatrovníčky v celom rozsahu zamietol. Súd dáva do pozornosti opatrovníčky, že v budúcnosti bude potrebné hradíť bežné výdavky opatrovankyne najmä z jej invalidného dôchodku, pričom právne úkony urobené v mene opatrovankyne, pokiaľ sa netýkajú bežných vecí, napríklad nakladanie s finančnými prostriedkami nachádzajúcimi sa na účte opatrovankyne, podliehajú schváleniu súdom. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie opatrovníčka prostredníctvom právneho zástupcu podľa § 365 ods. 1) písm. f) CSP z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Opatrovníčka odvolanie odôvodnila tým, že s tvrdením súdu, že funkcia opatrovníka nie je platenou funkciou, súhlasí a takto to uviedla aj v návrhu na začatie konania. Všetky opatrovníčkou uplatnené náklady a výdavky sa týkali výlučne opatrovankyne MUDr. Y., ktoré opatrovníčka vynaložila, uhradila priamo za p. MUDr. Y., t.j. neboli to výdavky opatrovníčky, ktoré by uhradila pre svoje potreby, ale pre potreby MUDr. Y.. Tvrdenie súdu, že zákon refundáciu výdavkov opatrovníka, ktoré mu vznikli v súvislosti s výkonom opatrovníctva v návrhu uplatnenej forme nepozná, je nepreskúmateľné, nakoľko súd neuvádza, ktorý zákon má na mysli. Na druhej strane, opatrovníčke nie je zrejmé, ako mohol súd dospieť k takémuto záveru, keď bežne v iných, obdobných prípadoch, súd návrhu opatrovníka na výber finančných prostriedkov z účtu opatrovanca vyhovel, a to napríklad vo veci sp. zn. 12Ps/4/2014, rozhodnutie zo dňa 22.05.2014 súd dal súhlas opatrovníkovi, na výber finančných prostriedkov a dal súhlas na ich použitie na zakúpenie vecí pre nesvojprávnu opatrovankyniu, sp. zn. 31Ps/31/2014, rozhodnutie zo dňa 23.01.2015, súd dal súhlas opatrovníkovi, na výber finančných prostriedkov z účtu nesvojprávnej opatrovankyne. Tvrdenie súdu, že úhradou uplatnených výdavkov by došlo k podstatnému rozšíreniu majetku opatrovníčky na úkor opatrovankyne, opatrovníčka odmieta. Ako už bolo uvedené vyššie, všetky uplatnené náklady a výdavky sa týkali výlučne p. Dr. Y., ktoré opatrovníčka za MUDr. Y.

uhradila. Situácia je presne opačná (ako tvrdí súd), majetok opatrovníčky sa zmenšil na úkor MUDr. Y., keď opatrovníčka zo svojho rodinného rozpočtu uhradila výdavky, ktoré sa týkali výlučne p. MUDr. Y.. Tvrdenie súdu, že ak opatrovníčka uhradila výdavky opatrovkyne z vlastných zdrojov, bolo to na jej dobrej vôli a mala si uplatniť vhodným spôsobom svoje nároky priebežne na súde, považuje opatrovníčka za nedôvodné, za cinické a súdom navrhovaný postup za nerealizovateľný a nevhodný. Súd ako keby tvrdil, že opatrovníčka mohla, ale nemusela (mala na výber) uhradiť potrebné výdavky za MUDr. Y.. Podľa záveru súdu teda nemala opatrovníčka zakúpiť napr. lieky pre MUDr. Y., nemala uhradiť zubárovi za ošetrovanie p. MUDr. Y., nemala zaplatiť súdny poplatok za odklad exekúcie, ktorá sa viedla proti MUDr. Y., nemala zaplatiť za ubytovanie MUDr. Y. v DSS H., a pod. Ak by uvedené náklady opatrovníčka za MUDr. Y. neuhradila, malo by to nedozerne následky, a to jednak zdravotné a jednak majetkové. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že všetky uhradené výdavky boli v záujme MUDr. Y. a bolo povinnosťou (a nie možnosťou) tieto výdavky zo strany opatrovníčky uhradiť za MUDr. Y.. Ak súd tvrdí, že si mala opatrovníčka uplatniť vhodným spôsobom svoje nároky priebežne na súde, logickým záverom je, že podľa názoru súdu mala opatrovníčka podať na súd celkovo 96 návrhov na schválenie právneho úkonu (keďže celkový počet položiek výdavkov je 96). Tento súdom uvádzaný postup je bezpochyby nevhodný. Súdom uvádzaný postup je taktiež nerealizovateľný, nakoľko opatrovníčka predsa nemohla čakať, pokiaľ by jej súd schválil uhradiť napr. súdny poplatok za odklad exekúcie, ktorá sa viedla proti MUDr. Y., pretože by súd konanie zastavil, alebo pokiaľ by jej súd schválil uhradiť poplatok za ubytovanie MUDr. Y. v DSS H., pretože kde by dovtedy bývala MUDr. Y.. Súd tvrdí, že účelnosť výdavkov sa nedá preskúmať, nakoľko predložené listiny sú nepreskúmateľné a nie je možné z nich posúdiť, či skutočne ide o výdavky opatrovkyne. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že súd sa o preskúmanie účelnosti vynaložených výdavkov, ani len nepokúsil, pričom uplatnené výdavky odmietol "an blok". Na pojednávaní konanom dňa 05.10.2017 bola osobne aj opatrovníčka, súdu nič nebránilo, ak mal pochybnosti o účelnosti jednotlivých vynaložených výdavkov, aby konfrontoval opatrovníčku, čo však súd neurobil (hoci mohol a podľa všetkého aj mal). K tvrdeniu súdu, že z predložených listín nie je možné posúdiť, či skutočne ide o výdavky opatrovkyne, opatrovníčka opäť len uvádza, že všetky uplatnené náklady a výdavky sa týkali výlučne MUDr. Y., ktoré opatrovníčka za p. MUDr. Y. uhradila. Súd tvrdí, že opatrovníčka "nadštandardné" plnenia (ktorými súd myslí zakúpenie náramkových hodín, televízora, varnej kanvice pre p. MUDr. Y. a vyhotovenie nového pomníka), nemusela vynaložiť, pokiaľ to možnosti opatrovkyne v tom čase nedovolili. Opatrovníčke nie je zrejmé, prečo súd považuje náramkové hodinky, bežný televízor, varnú kanvicu a vyhotovenie nového pomníka za "nadštandard", súd bližšie neuviedol a nevysvetlil v čom vidí "nadštandard" týchto vecí. Opatrovníčka považuje uvedené hnutelné veci za absolútne bežné, štandardné a nejedná sa o žiadne luxusné veci. Súd tvrdí, že refundácia nákladov súvisiacich s predajom nehnuteľnosti je neetická, a to vzhľadom na skutočnosť, že kupujúcim nehnuteľnosti bola matka opatrovníčky. Opatrovníčka nemá záujem polemizovať so súdom, čo je a čo nie je etické, dôležité je, či boli tieto náklady vynaložené v mene a v prospech MUDr. Y., čo bezpochyby boli, nakoľko v súvislosti s predajom nehnuteľnosti, ktorú vlastnila MUDr. Y. vznikli aj náklady, a to správny poplatok na kataster, notárske poplatky za osvedčenie podpisov a náklady za právne služby. Opäť, ak mal súd pochybnosti o týchto vynaložených nákladoch, na pojednávaní konanom dňa 05.10.2017 mohol a mal konfrontovať opatrovníčku, čo žiaľ neurobil. Opatrovník MUDr. Y. nezisková organizácia X. n.o. nemala žiadne výhrady voči návrhu opatrovníčky. Na základe vyššie uvedených skutočností opatrovníčka navrhla, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu opatrovníčky v celom rozsahu vyhovie, alebo aby odvolací súd v zmysle § 389 CSP a § 391 CSP rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP, § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie opatrovníčky nie je dôvodné.

5. Opatrovníčka sa návrhom na začatie konania domáhala udelenia súhlasu súdu na prevod finančných prostriedkov z bankového účtu opatrovankyne vo výške 24.285,20 eura z dôvodu, vykonáva svoju

opatrovnícku funkciu bezodplatne, pričom za 9 rokov výkonu opatrovníckej činnosti jej vznikli finančné výdavky a náklady, ktoré priamo uhradila za opatrovankyňu. Išlo najmä o výdavky za lieky, výdavky za lekársku starostlivosť, výdavky za ošatenie, výdavky za jej ubytovanie v domove sociálnych služieb, výdavky súvisiace s domom opatrovankyne a výdavky za právne služby. Ku dňu podania návrhu predstavovali výdavky opatrovníčky na opatrovankyňu 24.285,20 eura. Opatrovníčka so súhlasom súdu odpredala nehnuteľnosť, ktorú vlastnila opatrovankyňa, za súdom schválenú kúpnu cenu vo výške 495.000 eura. Dohodnutá kúpna cena bola uhradená na bankový účet opatrovankyne, ktorým účtom je oprávnená disponovať výlučne opatrovníčka so súhlasom súdu. Ku dňu 8.8.2016 bol na tomto účte zostatok vo výške 494.995,56 eura. Opatrovníčka sa svojho nároku domáhala preto, že je etické a spravodlivé, aby sa jej výdavky, ktoré vynaložila na opatrovankyňu, refundovali, refundácia sa neprieči zákonu a nie je v rozpore so záujmami opatrovankyne.

6. Súd prvej inštancie návrh zamietol v podstate z dôvodu, že nemal preukázaný záujem opatrovankyne na schválení tohto právneho úkonu, ktorým by došlo k prevodu finančných prostriedkov z bankového účtu opatrovankyne vo výške 24.285,20 eura v prospech opatrovníčky (titulom refundácie výdavkov, ktoré uhrádzala namiesto opatrovankyne od roku 2007) a z dôvodu, že funkcia opatrovníka nie je platenou funkciou, pričom zákon refundáciu výdavkov opatrovníka, ktoré mu vznikli v súvislosti s výkonom opatrovníctva v návrhu v uplatnenej forme nepozná.

7. Opatrovníčka v odvolaní namietala, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia, nie je v danej veci naplnený. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia a tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, ak na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (t.j. opomenul aplikovať príslušnú právnu normu), aplikoval nesprávnu právnu normu (t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú), obsah právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. Pri posudzovaní veci samej súd prvej inštancie vychádzal z § 26, z § 27 ods. 2 a § 28 Občianskeho zákonníka a z § 275 Civilného mimosporového poriadku a zároveň uviedol, že zákon refundáciu nákladov opatrovníka pre potreby opatrovanca nepozná. Podľa názoru odvolacieho súdu s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie je potrebné súhlasiť. Odvolateľka aj v návrhu na začatie konania a aj v odvolaní sama uvádza, že si je vedomá toho, že opatrovnícka funkcia je bezodplatná, ale existujú etické a morálne dôvody, pre ktoré by jej mal byť uplatnený nárok priznaný. Súdny však rozhodujú len na základe ustanovení platných právnych predpisov. Ich povinnosťou je podľa podstatných, rozhodujúcich skutočností opísaných v návrhu na začatie konania uplatnený nárok subsumovať (podriadiť) pod hypotézu konkrétnej hmotnej právnej normy a v súlade s platným právom rozhodnúť. Ak neexistuje právny predpis, podľa ktorého by súd mohol návrhu vyhovieť, súdu iné neostáva, len návrh zamietnuť. Súdy zásadne nerozhodujú podľa etických, či morálnych pravidiel. Navyše ide o uplatnené právo na plnenie (za dobu 9 rokov výkonu opatrovníckej funkcie), pri ktorom neexistuje súvisiaca právna úprava, napríklad premlčania, preklúzie a podobne. Ani sama navrhovateľka či už v návrhu na začatie konania, alebo v odvolaní (pričom je zastúpená advokátom) presne nešpecifikuje, ktorú konkrétnu právnu normu súd neaplikoval, prípadne ktorú právnu normu síce správne aplikoval, ale nesprávne vyložil.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu a teda sa týka tých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci a na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke. Skutkovým zistením sa rozumie súhrn skutočností, ktorými má súd prvej inštancie skutkový stav preukázaný. Ide o výsledok hodnotenia vykonaných dôkazov z hľadísk uvedených v § 191 ods. 1 CSP o voľnom hodnotení dôkazov. Skutkové zistenie súdu prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, ak zoberal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývajú alebo inak počas konania nevyšli najavo, alebo neprihliadol na rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo je v hodnotení dôkazov logický rozpor, alebo napokon ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z postupu, ktorý je súdu predpísaný v ustanoveniach § 191 až 194 CSP, § 205 CSP. Ak odvolací súd

nezistí žiadnu z uvedených vád pri hodnotení dôkazov, potom nie je možné dospieť k záveru, že existuje odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP.

10. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe zisteného skutkového stavu z vykonaných dôkazov na pojednávaní 5.10.2017, vypočul navrhovateľku (opatrovníčku) a opatrovníčku pre konanie. Súd prvej inštancie vykonané dôkazy správne vyhodnotil a rovnako správne nevykonával dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi, ktoré mali preukazovať, rozsah výdavkov navrhovateľky počas obdobia 9 rokov v súvislosti so starostlivosťou o opatrovankyňu. Ak neexistuje právna norma, ktorá by odôvodňovala opatrovníčke jej nárok priznať, je vykonávanie dokazovania zamerané na výšku nákladov spojených s opatrovaním nesvojprávnej osoby neopodstatnené. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že opatrovankyňa mala pôvodne ustanoveného opatrovníka JUDr. O. H.. Na návrh navrhovateľky Okresný súd Bratislava I. uznesením zo dňa 22.2.2007 zmenil osobu opatrovníka a namiesto JUDr. O. H. ustanovil nesvojprávnej MUDr. N. Y. za opatrovníčku navrhovateľku. Z odôvodnenia uznesenia je zrejmé, že JUDr. O. H. tvrdil, že MUDr. N. Y. začala mať zdravotné problémy v roku 1994, od uvedenej doby jej pomáhal, staral sa o ňu, poukazoval na to, že počas doby 13 rokov sa o ňu rodina nezaujímala a bránil sa tomu, aby došlo k zmene opatrovníka. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľka nemusela vykonávať funkciu opatrovníčky, robila tak dobrovoľne, stala sa opatrovníčkou na vlastný návrh. Je pravdou, že z obsahu pripojeného spisu vyplýva, že pravidelne, v súlade s uloženou povinnosťou súdom, podávala do spisu správy o výkone svojej funkcie opatrovníčky, kde v súlade s § 93 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z.z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy informovala o aktuálnom zdravotnom stave opatrovankyne a vykazovala príjmy a výdavky spojené so starostlivosťou o opatrovankyňu. Z obsahu správ vyplýva, že príjmy opatrovankyne nepostačovali na úhradu všetkých výdavkov spojených so starostlivosťou o opatrovankyňu a opatrovníčka ich hradila z vlastných prostriedkov, pretože iné príjmy ako dôchodok opatrovankyňa nemala. Až v poslednom období postačuje príjem opatrovankyne na úhradu jej potrieb. V tomto konaní a rovnako aj v ďalších konaniach týkajúcich sa opatrovankyne (osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony) subjekt opatrovankyne vykazuje znaky slabšieho subjektu právnych vzťahov a preto je povinnosťou súdu, aby nielen počas konania sledoval záujmy takejto osoby so zvýšenou starostlivosťou s cieľom zabezpečenia účinného prístupu k spravodlivosti (čl. 4 základných princípov CMP). Spomínaným uznesením z 22.2.2007 bola opatrovníčke (na jej návrh) uložená povinnosť nesvojprávnu zastupovať a spravovať jej majetok a v pravidelných polročných intervaloch podávať súdu správy o jej zdravotnom stave a majetku. Uloženú povinnosť opatrovníčke je potrebné vykladať tak, že opatrovníčka je oprávnená vybavovať za opatrovankyňu bežné veci, vrátane dispozície s jej príjmami a príjmy môže vynakladať na bežné výdavky. Opatrovníčka potrebuje súhlas súdu len na nakladanie s majetkom opatrovankyne v nie bežných veciach. Ak opatrovníčka žiada súd o súhlas s nakladaním majetku opatrovankyne, v takomto konaní je povinnosťou súdu chrániť záujmy opatrovankyne ako slabšej strany v konaní a nemôže si túto svoju povinnosť splniť v prípade, ak má posudzovať účelnosť vynaložených nákladov spojených so starostlivosťou o opatrovankyňu v období pred deviatimi rokmi. Len účelne vynaložené náklady spojené so starostlivosťou o osobu opatrovankyne je možné považovať za náklady vynaložené v záujme opatrovankyne. Zásadne je potrebné sa domáhať takýchto nárokov včas, keď sú reálne vynaložené a aktuálne. Ak príjmy opatrovankyne nepostačovali na úhradu jej potrieb, povinnosťou opatrovníčky nebolo ich uhrádzať z vlastných prostriedkov, mohla hľadať iné, menej finančne náročné riešenia a ak vynakladala na starostlivosť opatrovankyne vlastné finančné prostriedky, robila tak dobrovoľne, nezištne, bez nároku na ich preplatenie. Napokon preto bola navrhovateľka ustanovená za opatrovníčku nesvojprávnej pretože okrem materiálnych predpokladov spĺňala aj predpoklady osobnostné. Navyše vo všeobecnosti platí, že príjmový pokladničný doklad preukazuje len to, že na kúpu tovaru uvedeného v doklade alebo za poskytnutú službu uvedenú v doklade boli vynaložené určité finančné prostriedky. Príjmové pokladničné doklady však nepreukazujú to, kto finančné prostriedky poskytol a či tovary a služby boli určené pre opatrovankyňu. Príjmové pokladničné doklady bez ďalšieho navrhovaného a vykonaného dokazovania neboli relevantným dôkazom pre priznanie nároku navrhovateľke. Navrhovateľka v odvolaní poukazovala na iné rozhodnutia súdov, sp. zn. 12Ps/4/2014 z 22.5.2014 a 31Ps/31/2014 z 23.1.2015 v ktorých mali sudy priznať opatrovníkom právo na použitie finančných prostriedkov opatrovancov pre ich potreby. Navrhovateľka uvedené rozhodnutia k odvolaniu nepripojila a súd po zadaní uvedených spisových značiek do rôznych internetových vyhľadávačov síce našiel uznesenia s totožnými spisovými značkami, ale dátumy ich vydania sa nezhodovali s dátumami uvedenými v odvolaní. V oboch prípadoch išlo o znesenia súdov prvej inštancie (OS Levice a OS Trenčín), ktorými boli konkrétne osoby pozbavené spôsobilosti na právne úkony, boli im ustanovené osoby opatrovníkov a opatrovníkom boli uložené povinnosti v zmysle

zákona. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd nemohol vysporiadať s argumentáciou navrhovateľky vo vzťahu k iným rozhodnutiam súdov.

11. Odvolací súd nezistil žiadnu z vyššie uvedených väd pri hodnotení dôkazov a potom nebolo možné dospieť k záveru, že existuje odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

12. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

14. Senát odvolacieho súdu prijal tento rozsudok pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).